Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Temas e liñas de investigación en literatura e cultura galega do século XX		Código	613484029
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuadrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Galego-Portugués, Francés e Lingüística			
Coordinación	Lopez Fernandez, Maria Teresa	Correo electrónico	t.lopez@udc.es	
Profesorado	Lopez Fernandez, Maria Teresa	Correo electrónico	t.lopez@udc.es	
Web	http://www.udc.es/filo			
Descrición xeral	Estudo dos temas e liñas de investigación máis relevantes e significativos da literatura e cultura galegas do s. XX.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Adquirir a capacidade de manexar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais.	AM13		
Traballar de maneira interdisciplinar en entornos diversos.		BM1	
Desenvolver habilidades de xestión da información para propósitos académicos e de investigación.		BM8	
Adquirir capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.		BM9	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			CM1
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			CM8
Comprender os procesos históricos dos estudos literarios e culturais e os seus cambios de paradigma.	AM2		
Ser capaz de desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais.	AM3		
Analizar e interpretar textos, aplicando diferentes modelos teóricos e xenéricos.	AM4		
Aplicar as técnicas de análise cultural respectando os fundamentos ideolóxicos presentes en contextos diversos.	AM5		
Aplicar unha perspectiva comparatista de carácter transnacional e plurilingüístico aos estudos literarios, artísticos e culturais.	AM8		
Ser capaz de realizar achegas creativas e orixinais no estudo comparatista dos textos literarios, dos produtos artísticos e das realidades culturais.	AM9		
Adquirir as habilidades necesarias para analizar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación.	AM11		
Coñecer e valorar a diversidade cultural, con especial atención aos ámbitos anglófono, hispánico e galego-portugués.	AM12		
Adquirir a capacidade de manexar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais.	AM13		
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			CM6
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			CM7
Demostrar un compromiso ético contra as desigualdades.		BM2	
Promover o entendemento intercultural desde a comprensión da diversidade		BM3	
Integrar coñecementos de campos de estudo diversos.		BM5	

Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			CM4
Desenvolver habilidades cognitivas avanzadas (capacidade de síntese, análise e pensamento crítico) relacionadas co desenvolvemento e a creación dun perfil investigador.		BM4	

Contidos	
Temas	**Subtemas**
Introdución metodolóxica.	O sistema literario e cultural no século XX. Obras, autores, xéneros e prácticas culturais.
A poesía de vangarda máis alá de Manuel Antonio.	Os 'novos': manifestos e proclamas. Os 'novos' vs. os 'vellos': un conflicto xeracional? Produción poética: prensa periódica, prensa cultural, antoloxías, poemarios.
A ?nova narrativa?: contar un tempo novo.	Límites e alcance da 'nova narrativa'. A 'nova narrativa' e o proxecto cultural de Galaxia. Textos e contextos.
O teatro de Eduardo Blanco Amor: outra concepción do popular.	As propostas estéticas de Blanco Amor. Popularismo e culturalismo. Texto e representación.

Planificación				
Metodoloxías / probas	**Competencias / Resultados**	**Horas lectivas (presenciais e virtuais)**	**Horas traballo autónomo**	**Horas totais**
Presentación oral		1	3	4
Lecturas		1	20	21
Actividades iniciais		1	0	1
Análise de fontes documentais		7	10.5	17.5
Seminario		10	20	30
Atención personalizada		1.5	0	1.5
***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Presentación oral	Presentación oral individual por parte de cada alumno e de cada alumna dun asunto relacionado cos contidos da materia e decidido entre a profesora e o/a estudante.
Lecturas	Lectura obrigada dos textos literarios e dos textos críticos que a profesora indique na aula.
Actividades iniciais	Presentación inicial da materia e dos materiais sobre os que deberá traballar o alumnado e sobre os que se desenvolverá o seminario.
Análise de fontes documentais	Lectura e comentario de textos críticos, historiográficos, xornalísticos.
Seminario	Traballo en grupo coa finalidade do estudo intensivo dun tema. Discusión, participación, elaboración de documentos e conclusións nas que se envolven todos os compoñentes do seminario.

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**

Análise de fontes documentais Seminario Presentación oral	A profesora orientará aos e ás estudantes na preparación do seminario, das presentacións orais e na metodoloxía de análise das fontes de información. A orientación farase de forma individualizada, persoalmente, e tamén se facilitarán indicacións escritas cando for preciso.

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**
Análise de fontes documentais		A profesora porá a disposición do alumnado os materiais obxecto de análise. O alumnado deberá ler e analizar estes materiais e participar na exposición das súas conclusións na aula.	30
Seminario		A profesora poderá solicitar a cada estudante a entrega por escrito das conclusións do seminario. Para participar no seminario, deberán levarse a cabo as lecturas pertinentes indicadas pola profesora.	30
Presentación oral		O/a estudante exporá na aula, durante un mínimo de 20 minutos e un máximo de 1 hora, as súas conclusións sobre un asunto que escollerá de entre os tratados na materia. A exposición será necesariamente oral, aínda que poderá ser completada coa utilización de material audiovisual de apoio. Para realizar a presentación oral deberán realizarse as lecturas obrigadas.	40

Observacións avaliación

A avaliación terá en conta a participación do alumnado no seminario (e a eventual entrega das conclusións por escrito) e nas sesións de análise de fontes documentais, integradas tamén no seminario, así como a presentación oral. Para poder levar a cabo con éxito estas tarefas, o/a estudante deberá realizar necesariamente as lecturas indicadas pola profesora.

Quen non supere a materia no mes de xuño, terá unha segunda oportunidade para facelo no mes de xullo. Nesta segunda oportunidade, deberánse presentar/realizar as actividades non superadas ou non presentadas anteriormente, de acordo coas indicacións específicas que dará a profesora.

Terá a cualificación de "non presentado" quen non realice a presentación oral ou quen non asista e participe, cando menos, no 50% das sesións presenciais.O/a estudante que solicite e obteña dispensa académica terá condicións especiais de avaliación, entre elas a substitución da avaliación da actividade realizada na aula pola súa entrega por escrito ou pola realización dunha proba oral, nunha data que se establecerá tendo en conta a disponibilidade do/a estudante.

Fontes de información	
Bibliografía básica	Cada estudante deberá ler, ademais da selección de textos críticos que a profesora facilitará a través da plataforma moodle, un total de catro obras literarias, segundo as indicacións que se facilitan a seguir. A selección de obras por parte de cada estudante deberá coordinarse coa profesora no inicio das aulas.Grupo 1 (seleccionar dúas obras)Amado Carballo, Luís, Poesía galega completa, edición de Luís Alonso Girgado, Sotelo Blanco, Barcelona, 1994 [Proel (1927) e O galo (1928)].Acuña, M. L., Fírgoas, ed. de C. L. Bernárdez e R. Nicolás, Xerais, Vigo, 1992.Casas, Álvaro de las, Antología de la lírica gallega, CIAP, Madrid, 1928 (prólogo de Basilio Álvarez).Correa Calderón, Evaristo, Ontes, 1928.López, Teresa, Sementeira de ronseis. Cinco poetas da vangarda, Espiral Maior, A Coruña, 2000. Montes, Euxenio, Obra en galego, I, Sotelo Blanco, Barcelona, 1984 [Versos a tres cás o neto (1930)].Grupo 2 (seleccionar unha obra)Gonsar, Camilo, Como calquera outro día, Galaxia, Vigo, 1962.Méndez Ferrín, Xosé Luís, Percival e outras historias, Vigo, Galaxia, 1958.Queizán, Mª Xosé, A orella no buraco, Galaxia, Vigo, 1965.Rodríguez Mourullo, Gonzalo, Memorias de Tains, Monterrey, Vigo, 1956.Grupo 3 (seleccionar unha obra)Eduardo Blanco Amor, Farsas para títeres, Ediciós do Castro, Sada, 1973. Eduardo Blanco Amor, Teatro pra a xente, Galaxia, Vigo, 1974.

Bibliografía complementaria	Incluímos neste apartado unhas referencias críticas mínimas para o seguimento da materia. A profesora proporcionará información bibliográfica complementaria a través da plataforma moodle. Alonso Nogueira, Álex, ?Blanco Amor e a constitución do campo literario galego durante os anos de Galaxia?, Grial 184, 2009: 28-35.Capelán, Antón, ?Lectura a contrafío de A nova narrativa galega de Mª Camino Noia?, Boletín galego de literatura 8, 1992: 61-77.Casas, Arturo, ?A poesía galega entre 1916 e 1936? en Tarrío Varela, Anxo, O século XX. A literatura anterior á Guerra Civil, Hércules de edicións, A Coruña, 2000, pp. 85-213.Figueroa, Antón, Nación, literatura, identidade: comunicación literaria e campos sociais en Galicia, Vigo, Xerais, 2001.Forcadela, Manuel, Manual e escolma da nova narrativa galega, Sotelo Blanco, Santiago de Compostela, 1993.González-Millán, Xoán, ?Do nacionalismo literario a unha literatura nacional. Hipótese de traballo para un estudio institucional da literatura galega?,Anuario de estudios literarios galegos 1994: 67-81.González Millán, Xoán, ?O criterio filolóxico e a configuración dunha literatura nacional. Achegas a un novo marco de reflexión?, Cadernos da lingua 17, 1998: 5-24.López, Teresa, ?Arredor da nova narrativa?, A Trabe de Ouro 37, 1999: 37-58.López, Teresa, O neotrobadorismo, A Nosa Terra, Vigo, 1998.Noia, Camino, A nova narrativa galega, Galaxia, Vigo, 1992.Pena, Xosé Ramón, Manuel Antonio e a vangarda, Sotelo Blanco, Santiago de Compostela, 1996.Rabuñal, Henrique, ?Blanco Amor no teatro galego?, IV Congresso Internacional da Língua Galego-Portuguesa na Galiza, AGAL, A Corunha, 1996, pp. 307-332.Tato Fontaíña, Laura, ?O teatro de Eduardo Blanco Amor?, Cadernos da Escola Dramática Galega 99, 1993.Tato Fontaíña, Laura, ?O teatro dende 1936?, en Tarrío Varela, Anxo, O século XX. A literatura anterior á Guerra Civil, Hércules de edicións, A Coruña, 2000, pp. 444-511.

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións
Para calquera dubida, poden pórse en contacto coa profesora, persoalmente en horario de atención ao alumnado, ou concertando cita previa no enderezo electrónico t.lopez@udc.es.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías